

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ

СИЛАБУС

ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

Освітній рівень	I освітньо-професійний	Курс	1-4
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	1-8
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	18
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	320
Освітньо-професійна програма	Сольне інструментальне та вокальне виконавство	Лекції	-
		Семінари	-
		Практичні	320
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	220
		Семестровий контроль	Іспит-3,5,6,7,8 сем. - залік - 1,2, 4 сем.

Інформація про викладачів	
ПІБ, посада	Ліхачова Ярослава Володимирівна, викладач кафедри музичного мистецтва естради та джазу
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/art-of-pop-and-jazz/Lihachova.pdf
e-mail	jaroslava.l1@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Естрадний вокальний ансамбль» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяг знань здобувачів вищої освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Естрадний вокальний ансамбль», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання результатів навчання.

Метою курсу є практична реалізація спеціальних вокальних навичок і технік для послідовного формування ансамблевого мислення та відповідного відчуття у студента-вокаліста. Курс також спрямовано на удосконалення та деталізацію інтонування й дикції із вмінням володіти силою й тембром звуку для спільного результату, що базується на принципі відповідності кожного окремого виконавця за співзвучність. Окремий виконавець вокального ансамблю повинен підпорядкувати всі власні знання, уміння та навички виключно інтересам ансамблю з його художньо-тематичною складовою та образно-драматургічними принципами. У результаті окремих співак слухає кожного учасника як себе та ідентифікує себе як частину спільного відлагодженого механізму, у якому завдяки грамотному пристосуванню виховується багата та яскрава індивідуальність із відмінною музичною культурою та гнучким гармонійним світосприйняттям. У вокальному ансамблі, розширюючи діапазон свого музичного мислення, співак отримує унікальну форму самореалізації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в результаті вивчення дисциплін здобувачі вищої освіти повинні

Знати:

- термінологічну систему, що склалася в музичній мові;
- основні наукові дані та наукові результати в галузі техніки вокального співу;
- сутність передових методик оволодіння вокальною технікою, що застосовується в різних країнах;

Уміти:

- проаналізувати музичний твір із точки зору його структури, жанрової приналежності;
- проаналізувати словесний текст та його зміст;
- прочитати нотний текст за партіями і партитурою;
- використовувати різноманітні агогічні можливості виконання творів;

спів у чітко розміреному темпі, зіставлення двох темпів, уповільнення в кінці твору, уповільнення і прискорення в середині твору, різні види фермат;

- застосовувати навички розуміння диригентського жесту;
- застосовувати базові знання з теоретичних основ вокального мистецтва, отримані під час навчання.

Мати навички:

- правильного носового дихання під час співу;
- правильного дихання в ускладнених умовах;
- застосування базової термінології методико-теоретичної сфери вокального мистецтва.

Матеріалом курсу є педагогічний і концертний репертуар, що включає різноманітний джазовий та естрадний вокальний репертуар, який охоплює якомога більше стилів та напрямів джазової та естрадної музики, народні пісні в сучасній естрадній чи джазовій обробці.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема:

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК9.** Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12.** Здатність працювати автономно.
- ЗК14.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання (ПРН):**

ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.

ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

Перелік тем

Тема 1-2. Виконання двох творів для ансамблевого співу (або одного твору більш значного за змістом та рівнем складності).

Програма виконується в супроводі *a cappella*, оркестру (ансамблю) естрадних інструментів, або фонограму -1.

Тема 3-4. Виконання двох творів для ансамблевого співу (або одного твору більш значного за змістом та рівнем складності).

Програма виконується в супроводі *a cappella*, оркестру (ансамблю) естрадних інструментів, або фонограму -1.

Тема 5-6. Виконання двох творів для ансамблевого співу (або одного твору більш значного за змістом та рівнем складності).

Програма виконується в супроводі *a cappella*, оркестру (ансамблю) естрадних інструментів, або фонограму -1.

Тема 7-8. Виконання двох творів для ансамблевого співу (або одного твору більш значного за змістом та рівнем складності)

Програма виконується в супроводі *a cappella*, оркестру (ансамблю) естрадних інструментів, або фонограму -1.

Форми та технології навчання

Практичні заняття та самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Telegram, Wet chat , Moodle тощо.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Усі форми академічного контролю передбачають оцінку спільного ансамблевого звучання. В розрахунок береться також фактор особистої роботи кожного окремого студента за семестр з урахуванням дисципліни відвідування занять, своєчасного вивчення партій та відповідальності за спільну роботу із забезпеченням учбового процесу в межах курсу. Облік успішності студентів проводиться на основі поточних занять, індивідуальної і групової перевірки знань вокально- ансамблевих партій. При цьому студенти, які складають поточний модуль або залік, виконують кожен окрему партію в ансамблевій партитурі, тобто, квартетами або квінтетами (в залежності від складу твору).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та	для заліку

діяльності		диференційованого заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D		
60–63	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів.

Атестація здійснюється: у формі публічної демонстрації творчого проекту у форматі концертного виступу. За екзаменаційними вимогами програма з навчальної дисципліни «Вокальний ансамбль» складається з вокальних творів, виконаних у різних стильових напрямках естрадно-джазової музики. Репертуар повинен включати найкращі твори українського і світового музичного естрадного мистецтва.

Присутність студента на заняттях, його активність під час аудиторних занять (розбір вокального твору згідно з програмними вимогами, адаптація до виконання партії згідно із тембром голосу); розкриття поняття сценічної культури в колективному співі; поняття про художньо-образний зміст музичного твору; виконання процесу формування вокальних партій; виконання в колективному ансамблевому співі мелізмів (форшлагги, морденти), імпровізацій; набуття навичок художнього виконання (осмисленість, виразність, цільність); використання ланцюгового дихання у вокальному ансамблі (якщо потрібно); відпрацювання методів здобування єдиного ансамблевого тембру враховуються при оцінці за практичну чи самостійну роботу з відповідної теми.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90–100	A	відмінно	Високопрофесійна, художньо ціннісна презентація концертної програми, що засвідчує оволодіння сучасними практиками співу в ансамблі, уміння підпорядковувати індивідуальний виконавський стиль цілісній формі

			ансамблевого виконання. Належне якісне ставлення до роботи з музичними текстами/контекстами у процесі вивчення твору, вільне володіння вокальним діапазоном у межах виконуваного твору, краса співу, уміння чути партнера з ансамблю, відмінне знання вокальних традицій виконуваного твору та стилю в якому він створений.
82–89	B	добре	Професійне виконання концертної програми на високому художньому та технічному рівнях, демонстрація художнього мислення, музичної обдарованості, уміння співати в ансамблі, володіння широкою палітрою засобів музичної виразності та співу.
75–81	C		Недостатня якість виконання програми, є проблеми комунікації в процесі виконання, проте достатня професійна підготовка, що виявляється в логічному вибудовуванні музичної форми, розкритті художньої ідеї виконуваного твору.
64–74	D	задовільно	Недостатньо добра професійна підготовка, технічна недосконалість вокальної партії у представленій програмі, ординарність музичного мислення, що свідчить про необхідність розвитку загальнокультурної та музичної ерудиції, знання передумов виникнення стилю та жанру, а також виконавських традицій представленої програми.
60–63	E		Посередня професійна підготовка, технічна недосконалість вокальної партії у представленій програмі, середня музична обдарованість та невизначеність зв'язку із загальною концепцією творчого мистецького проєкту.
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Технічно недосконала презентація виконуваної вокальної партії ансамблю, невміння тримати вокальну партію свого типу голосу в ансамблі, що вказує на низькій рівень професійної підготовки.
0–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Виконання партії в ансамблі не відповідає вимогам, а виконавські якості студента свідчать про мінімальний рівень оволодіння професійними компетентностями.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних мистецьких фестивалях та конкурсах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського»/

Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Дрожжина Н. В. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика. Навчальний підручник для здобувачів ступеня магістра закладів вищої освіти культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» спеціалізації «Музичне мистецтво естради» / Харків. нац. ун-т мистецтв. Харків. Естет Принт, 2019. 336 с.
2. Дрожжина Н. В. Теоретико-методичні засади естрадно-джазового співу. Навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації. Вид. 2-ге, допов. Харків : Естет Принт, 2019. 148 с.
3. Музична естрада : слов. / уклад. В. Откидач. Харків : Видавець І.В. Якубенко, 2004. 444 с.
4. Откидач В. Рок-музика і світовий художній процес : монографія. Харків : ХДАК, 2005. 294 с.
5. Откидач В. Естрадний спів. Харків : АТОС, 2009. 124 с.
6. Естрада : бібліогр. показ. / уклад. В. Откидач. Харків : ХДАК, 2011. 101 с.
7. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця : Нова кн., 2013. 368 с.
8. Популярна музика : енцикл. слов. / авт.-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2018. 893 с.
9. Музична естрада : бібліогр. показ. / автор-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2020. 84 с.
10. Музична естрада : довід. : т. 1 : словник термінів / автор-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2019. 260 с.
11. Музична естрада: довідник. Т 2. Словник персоналій / автор-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2020. 440 с.
12. Музична естрада: довідник. Т. 3. Словник музично-театральних жанрів / автор-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2021. 352 с.

Додаткові:

1. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : монографія. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Укр. ідея, 2001. 144 с.
2. Binek Justin G. The Evolution of Ella Fitzgerald's Syllabic Choices in Scat Singing: A Critical Analysis of Her Decca Recordings, 1943-1952. Doctor of Musical Arts (Performance), University of North Texas, 2017. 136 p.
3. Binek, Justin. «Ella Fitzgerald: syllabic choice in scat singing and her timbral syllabic development between 1944 and 1947. 2016. URL: <http://www.michmusic.com/info/> (дата звернення: 10.02.2020).
4. Stoloff B. Scat: Vocal Improvisation Techniques. NY: Music Sales America, 1998. 128p.
5. Stoloff B. Blues Scatitudes: Vocal Improvisations of the Blues. NY: Gerard & Sarzin Publishing, 2003. 80p.

інтернет-ресурси

Бібліотека ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Електронний каталог <https://numlib.kh.ua/elcat>
Електронна бібліотека – підручники <http://www.info-library.com.ua>
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Електронний каталог <http://library.nakkkim.edu.ua>
Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua>
Бібліотека Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua>